УДК 351.83

І. В. Чеховська,
кандидат юридичних наук,
Національний університет
ДПС України

КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ ПРИНЦИПІВ ДЕРЖАВНОЇ СІМЕЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

У статті здійснено аналіз сучасного стану державної сімейної політики України. Доведено доцільність запровадження концептуального підходу до формування принципів державної сімейної політики України та запропоновано систему принципів державної сімейної політики України.

The article analyses the current condition of the state family policy of Ukraine. It was proved the expediencyof introducing a conceptualapproach to theprinciple forming of thestatefamilypolicy of Ukraine and suggested the system ofprinciples of the statefamily policy of Ukraine.

Ключові слова: *сім'я, сімейна політика, принципи сімейної політики, модель сімейної політики.*

За останні чотири десятиліття в більшості країн відбулися суттєві трансформації інституту сім'ї, які супроводжуються значною зміною демографічних показників, зростаючою різноманітністю типів сім'ї та підвищенням ризику бідності окремих категорій сімей.

Сьогодні у наукових дискурсах країн ЄС значне місце посідає необхідність збалансованої сімейної політики. Деякі вчені навіть пропонують рівень розвивального поступу конкретної держави оцінювати за однією з таких складових, як інноваційність сімейної політики [1]. В основі європейського розуміння сімейної політики лежать наступні постулати: 1) сім'я є основною і найважливішою соціальною інституцією; 2) держава повинна допомагати сім'ї (на основі принципу субсидіарності); 3) сімейна політика означає кілька політик, а не одноразовий, окремий державницький акт.

Прагнення України приєднатися до європейської спільноти потребує відповідної гармонізації законодавства в частині формування нової моделі взаємовідносин держави та інституту сім'ї. Так, уряди країн-членів ЄС повинні дотримуватися загальноєвропейських принципів, серед яких: покращання умов для існування сімей, якості життя європейців, створення умов для реалізації своїх уявлень про сім'ю; забезпечення умов для поєднання професії та сім'ї, для того щоб досягнути рівності можливостей жінок і чоловіків та вищого рівня доходу сім'ї за рахунок трудової діяльності, а не соціальних виплат; максимальне врахування різноманітних форм сімейних союзів при розробці та здійсненні заходів підтримки сім'ї [1].

© *Чеховська І. В., 2011*

Важливість збалансованої сімейної політики випливає із наступної фундаментальної причини: суспільство не може добре функціонувати без здорових і сильних сімей; відповідно нівелюється можливість кожної конкретної особи різнобічно реалізувати себе в соціумі.

Водночас зауважимо, що, незважаючи на загальні визначені принципи сімейної політики, в країнах Євросоюзу існують суттєві відмінності щодо їх реалізації в окремих країнах-членах ЄС [2], які полягають у різних рівнях соціально-економічного та політичного розвитку країн-членів ЄС.

Щодо нашої країни, то, необхідно зазначити, що починаючи з 1990-х рр. відбулися суттєві зміни у суспільному розвитку та політиці держави (мається на увазі відхід від попередніх принципів і підходів радянської держави, що визначалися у посиленій регулятивній ролі її щодо сім'ї), які безпосередньо вплинули на інститут сім'ї. Сьогоднішня трансформація інституту сім'ї викликана ще й втратою або недостатнім виконання сім'єю її традиційних функцій: репродуктивної, виховної, статусної, комунікативної, соціально-підтримуючої, господарсько-споживацької.

Отже, виникла необхідність проводити дослідження у цьому напрямі. Про це свідчить і тема майбутніх парламентських слухань, що відбудуться в Україні у липні 2011 р: „Інститут сім'ї в Україні: стан, проблеми та шляхи їх вирішення" (відповідний законопроект зареєстрований Верховною Радою України за № 8079) [3].

Необхідно зазначити, що зарубіжні вчені більше уваги приділяють дослідженню сімейної політики. Так, серед зарубіжних авторів потрібно виділити праці таких учених, як: Kahn Alfred J., Esping-Andersen G., Coleman D. та інші; російських вчених: Ж. В. Чернову, О. В. Кайлову, В. В. Елізарова, Г. В. Сабітову, С. В. Дармодехіна, О. В. Дорохіну, Т. К. Клімантову, А. І. Пьянова та інших. На жаль, українські вчені мало уваги приділяють питанням дослідження сімейної політики, яку ототожнюють із соціальною і розглядають переважно в контексті останньої, (Я. І. Безгула, Н. Б. Болотіна, Л. В. Забелін, С. Г. Приходько Б. А. Стичинський та інші). Можливо цим і можна пояснити недослідженість методологічних засад взаємовідносин сім'ї та держави. Закріплені у офіційних документах мета та принципи державної сімейної політики України (зокрема, сім'я як об'єкт та суб'єкт державної діяльності, переорієнтація соціальної політики на сім'ю тощо) не знайшли адекватного відображення на практиці. Віддаючи належне працям наведених вище дослідників, зауважимо, що вітчизняні вчені у власних працях більше розглядали окремі аспекти впливу держави на інститут сім'ї, роблячи акцент на взаємовідносинах держави та індивідууму; державних пільгах, допомогах окремим категоріям громадян тощо.

Враховуючи наведене вище вважаємо, що є нагальна потреба у розробці адекватного політичним, соціально-економічним, правовим, культурологічним умовам підходу до формування системи принципів державної сімейної політики України, що дозволить закласти теоретико-методологічні засади майбутньої моделі державної сімейної політики України.

Передумовою формування концептуального підходу до розробки системи принципів державної сімейної політики України є результат взаємодії окремих факторів, зокрема: політична воля, загальноекономічні та ринкові фактори, демографічна ситуація, екологічне становище, психологічні аспекти зміни відношення до сім'ї, кримінальний стан, політика державного регулювання соціально-економічними процесами тощо.

Так, політика державного регулювання соціально-економічними процесами характеризується недосконалістю законодавчої бази, зниженням впливу інститутів влади,

послабленням системи державного контролю, низькою правовою, фінансовою дисципліною, неадекватною судовою системою, масовим ухиленням від сплати податків, приховуванням доходів тощо. Викликає занепокоєність кримінальний стан (криміналізація економіки, масштаби корупції та організованої злочинності, проституції). Так, майже 40 підлітків щодня стають жертвами злочинів, зокрема тяжких і особливо тяжких. Лише минулого року скоєно 66 умисних вбивств неповнолітніх, 206 зґвалтувань, від грабежів і розбоїв постраждало майже 5,5 тис. підлітків, встановлено 52 жертви торгівлі людьми*. Досить високою є кількість безпритульних, безнадзорних дітей та соціальних сиріт. Так, за даними Служби порятунку дітей, їх нараховується від 140 тис. до 2 млн. На жаль, усі наведені вище негативі прояви мають тенденцію до збільшення. Психологічні аспекти зміни відношення до сім'ї характеризуються появою альтернативних моногамії форм сім'ї (фактичні шлюби (офіційно незареєстровані), послідовна полігамія, сім'ї з нерідними батьками, „Годвін-шлюби" (роздільно-регулярні), біогамні шлюби (чоловіча та жіноча бігамія) тощо. До того ж збільшується кількість розлучень; сімей, що відмовляються мати дітей (так званий тип „childfree"); сімей з однією дитиною; збільшується кількість дітей, позбавлених батьківського піклування (з 97 829 осіб у 2005 р. до 100 787 у 2009 р**. У цілому, в контексті шлюбної поведінки спостерігається орієнтація до зниження норми шлюбності, тобто у сімейному способі життя все більше громадян не вбачають виключної цінності. Демографічна ситуація характеризується низькою народжуваністю, високим рівнем смертності, зниженням тривалості життя, погіршенням здоров'я населення (збільшується кількість підлітків, що вживають стимулятори (за останні три роки таких осіб збільшилося з 14 % до 52 %, ВІЛ-інфікованих, хвороб внутрішніх органів, психічних, соматичних захворювань, інфекційних хвороб тощо). На фоні цього відбувається скорочення оздоровчих установ, позашкільної інфраструктури тощо. Загальноекономічні та ринкові фактори характеризуються економічною нестабільністю, інфляцією, зниженням рівня реальних доходів населення; низькими темпами розвитку науки і техніки, зниженням обсягів виробництва тощо.

Наведені вище фактори підтверджують доцільність розробки моделі державної сімейної політики України, яка повинна спиратися на відповідні принципи і враховувати не тільки існуючі реалії сьогодення. Метою такої політики повинно стати забезпечення державою необхідних умов для реалізації сім'єю її функцій та підвищення якості життя сім'ї.

Зазначимо, що у нашій країні відсутня єдина правова база державної сімейної політики. Правовий статус сім'ї, який характеризував би її становище стосовно держави, її інститутів не визначений. Законодавством регулюються в основному сімейні права громадян. Політика щодо сім'ї, яка застосовується у соціальній практиці, є пасивною, її функції системно не включені у діяльність органів державної влади, а отже, це дає їм підстави стверджувати, що проведення соціальної сімейної політики недоцільно, оскільки вся соціальна політика орієнтована на сім'ю. Сам термін „сімейна політика" в державних документах практично не використовується. Міністерства та відомства під сімейною політикою, як правило, розуміють сукупність загальносоціальних заходів, які впливають на життєдіяльність сім'ї, жінок і дітей. У результаті предмет сімейної політики збільшується настільки, що втрачає власні кордони та специфіку самостійного напряму діяльності, ототожнюється із предметом соціальної політики. Сім'я не виступає самостійним об'єктом державної політики і в різних програмах, які приймаються на різних рівнях влади. Більшість міністерств і відомств не виконують функції

* *За даними МВС України.*

** *За даними Держкомстату України.*

суб'єктів сімейної політики, не проводять системної роботи в цій галузі, не розробляють відповідні програми, обмежуючись лише окремими заходами. Не створена єдина система державної експертизи, яка б забезпечувала корегування соціальної політики та її окремих напрямів з урахуванням інтересів інституту сім'ї. Сім'я майже не бере участі в розробці та реалізації державної політики, не є повноправним суб'єктом реформ, які здійснюються у нашій країні. Це питання не опрацьовано концептуально, не сформовані державні механізми, які б забезпечували участь сім'ї у суспільно-політичній діяльності, розвиток організацій і об'єднань, які б захищали її „корпоративні„ інтереси. Наявний потенціал недержавних організацій до реалізації мети сімейної політики системно не залучається, відсутня концепція їх взаємовідносин з державними інститутами. Суттєвим недоліком системи управління державною сімейною політикою є її незавершеність на державному рівні. Так, відсутнє спеціальне міністерство або відомство. В Адміністрації Президента України доцільно створити комісію з зазначених питань. Відповідні структури необхідно сформувати і на рівні регіонів. Доцільно також створити спеціальні підрозділи, що будуть опікуватися питаннями сімейної політики в міністерствах і відомствах соціальної спрямованості. Без такого організаційного забезпечення навряд чи вдасться успішно вирішити завдання реформування державної сімейної політики України і забезпечити її стабільну реалізацію в нових умовах.

Необхідно зазначити, що розвиток державної сімейної політики Україні лімітується нестачею кваліфікованих кадрів у галузі соціальної роботи із сім'єю, демографії, соціології, психології, права, педагогіки, економіки, планування сім'ї. Ці кадри необхідні для забезпечення діяльності всіх структур управління в галузі сімейної політики і розвитку наукових досліджень.

Доцільно вказати і на те, що проблеми сім'ї рідко і неадекватно обговорюються у засобах масової інформації, науковій та спеціальній літературі. Органи влади і управління, спеціалісти та населення недостатньо інформовані про сучасні проблеми сім'ї та шляхи їх вирішення. Суттєвою проблемою інформаційного забезпечення сімейної політики є недостатність статистичної і соціологічної інформації про стан сімей. Негативно впливає на сучасний стан державної сімейної політики не передбаченість у бюджеті країни коштів на цілеспрямоване фінансування державної сімейної політики, фінансуються лише окремі заходи у цій галузі (соціальний захист, соціальне обслуговування сімей, допомога на дітей тощо). В умовах, коли більшість сімей перебувають за межею бідності, пріоритетною метою політики став соціальний захист найбільш вразливих верств населення. Це здебільшого матеріальна підтримка (державні допомоги) і соціальне обслуговування сімей. Щодо багатьох інших аспектів сімейної політики, то вони перебувають у зародковому стані. Можна стверджувати, що система державної сімейної політики в нашій країні тільки формується.

Результати проведеного нами дослідження генезису сімейної політики [4]. показали, що в Україні фактично домінує просімейна модель невтручання держави у життя сім'ї (хоча аналіз нормативної бази, у тому числі Конституції України, доводить задекларовану орієнтацію на пронаталістичний тип сімейної політики), за винятком введеної у 2005 р. одноразової матеріальної допомоги по народженню дитини [5], яку було введено радше політичною волею, а не завдяки науково обґрунтованим розрахункам. Здійснене нами дослідження дозволяє також зробити висновок про доцільність запровадження в Україні протрадиційної моделі сімейної політики, оскільки вона відповідатиме історичним реаліям і враховуватиме політичні, економічні, правові та соціокультурні умови і передбачить необхідність державного регулювання особливо у перехідні (кризові) періоди.

Підводячи підсумки сучасного стану державної сімейної політики України, необхідно зазначити про неадекватність концептуальних підходів і політичної практики цієї політики, недооцінку з боку держави значення державної сімейної політики і сім'ї як основи соціально-економічних і політичних перетворень, незавершеність законодавчого забезпечення політики, а також суттєві недоліки інституційних механізмів реалізації цієї політики.

У зв'язку з цим пропонуємо концептуальну схему принципів державної сімейної політики України, яка заснована на тому, що визначним у формуванні принципів державної сімейної політики України є стратегія укріплення, розвитку і підтримки сімей в Україні. Особливо актуальна така політика в умовах сьогодення.

Систематизувати принципи сімейної політики означає розподілити їх по групах у певній структурі і послідовності відповідно до визначеної класифікаційної ознаки. Такою класифікаційною ознакою, на нашу думку, є пріоритетність, характерна змісту окремих видів правовідносин. У результаті групування принципів по визначених критеріях утворюється певна форма організації принципів державної сімейної політики, тобто чітка структура, що являє собою єдність закономірно розташованих і взаємопов'язаних між собою керівних положень, а також його складових.

Система являє собою певний порядок розташування принципів державної сімейної політики при дотриманні певного зв'язку. Так, виписані у Концепції державної сімейної політики України [7] принципи розташовані з погляду їх соціально-економічної об'єктивності. Отже, не політика державної влади, а об'єктивна політична та соціально-економічна дійсність суспільства об'єднує принципи державної сімейної політики України у систему. Концептуальну схему системи принципів державної сімейної політики можна представити так: політичний та соціально-економічний розвиток країни – державна соціальна політика – державна сімейна політика – принципи державної сімейної політики (ціннісні, пріоритетні, взаємні) – законодавство України.

Зазначимо, що в системі принципів державної сімейної політики України намітилися дві тенденції: 1) тенденція, яка свідчить про доцільність розширення переліку принципів; 2) тенденція, що доводить доцільність розчленування деяких принципів, звуження і конкретизацію їх змісту.

Розробити систему принципів означає закласти теоретико-методологічні засади стратегії державної сімейної політики України, в основі якої повинні бути верховенство закону, законність і справедливість, недопущення протиставляння законності і доцільності, визнання сім'ї, її прав та інтересів пріоритетними.

За ступенем значущості і правового обов'язку усі принципи поділяються на три групи: 1) пріоритетні; 2) взаємні; 3) ціннісні [6, с. 54].

До першої групи належать принципи: укріплення, розвитку і підтримки сім'ї; соціальної захищеності сім'ї; доступності та розвитку системи соціальних послуг; спирання на власні сили; диференційованої політики; пріоритету сімейного виховання; профілактики; забезпечення екологічної безпеки; забезпечення охорони здоров'я; піклування про благополуччя і розвиток дітей; забезпечення пріоритетності захисту прав та інтересів неповнолітніх.

До другої групи належать принципи: суверенітету і автономії сім'ї; соціального партнерства; пріоритету особистості; збільшення свободи вибору.

До третьої групи належать принципи: пріоритету сімейних цінностей і способу життя; гендерної рівності; наступності поколінь.

Отже, запропонована нами система принципів державної сімейної політики України має чітко виражені і своєрідні риси, які повинні бути властиві протрадиційній моделі державної сімейної політики України. Вони дозволять уникнути декларативності (що має місце у діючій Концепції державної сімейної політики України [7]) та можуть бути взяті за основу при подальшій розробці Стратегії державної сімейної політики України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Nichtehelich Lebendgeborene [Internet Resource] / Nichtehelich Lebendgeborene [Електронний ресурс]. – Режим доступу : // http://epp.eurostat.es.europa.eu

2. Чеховська І. В. Світовий досвід сімейної політики / І. В. Чеховська // Науковий вісник Національного університету державної податкової служби України (економіка, право). – 2010. – № 2 (49). – С. 161–170.

3. [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://www. http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2947-14 – Заголовок з екрану.

4. Чеховська І. В. Генезис сімейної політики в Україні / І. В. Чеховська // Науковий вісник Національного університету державної податкової служби України (економіка, право). – 2010. – № 3(50). – С. 150–159.

5. Деякі питання призначення і виплати допомоги сім'ям з дітьми : Постанова Кабінету Міністрів України : від 21 квітня 2005 року № 1315 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua

6. Шерстнева Н. С. Роль принципов семейного права в гармонизации развития общества, защиты семьи, материнства и детсва / Н. С. Шерстнева // Человеческий фактор : проблемы психологии и эргономики. – 2007. – № 1–1. – С. 53–56.

7. Концепція державної сімейної політики : Постанова Верховної Ради України : від 17 вересня 1999 року № 1063-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.niss.gov.ua

Подано до редакції 24 січня 2011 р.

№ 2(53) 2011

НАУКОВИЙ ВІСНИК НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ДЕРЖАВНОЇ ПОДАТКОВОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ (ЕКОНОМІКА, ПРАВО)

Державна податкова адміністрація України

НАУКОВИЙ ВІСНИК

Національного університету державної податкової служби України (економіка, право)

№ 2(53) 2011

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Головний редактор — **Мельник П.В.**, доктор економічних наук, професор

Заступник головного редактора — **Тарангул Л.Л.**, доктор економічних наук, професор

Заступник головного редактора — **Цимбал П.В.**, доктор юридичних наук, професор

Відповідальний секретар — **Василькова Т.В.**, кандидат економічних наук, доцент

Андрущенко В.Л., доктор економічних наук, професор
Бахін В.П., доктор юридичних наук, професор
Білоус В.Т., доктор юридичних наук, професор
Варналій З.С., доктор економічних наук, професор
Воронова Л.К., доктор юридичних наук, професор
Галянтич М.К., доктор юридичних наук, доцент
Гончаренко В.В., доктор економічних наук, професор
Горленко І.О., доктор географічних наук, професор
Дедекаєв В.А., доктор економічних наук, професор
Долгий О.А., доктор наук з державного управління, професор
Костіна Н.І., доктор економічних наук, професор
Лисенко В.В., доктор юридичних наук, професор
Нечай А.А., доктор юридичних наук
Ніколаєв В.П., доктор економічних наук, професор
Онишко С.В., доктор економічних наук, професор
Попович В.М., доктор юридичних наук, професор
Ріппа С.П., доктор економічних наук, професор
Тимченко Л.Д., доктор юридичних наук, професор
Чугаєв А.О., доктор економічних наук, професор
Шишка Р.Б., доктор юридичних наук, професор

Рекомендовано до друку Вченою радою Національного університету ДПС України, протокол № 10 від 25 травня 2011 року.

Фахове видання економічного та юридичного спрямування (постанова президії ВАКу України від 10 лютого 2010 р. № 1-05/1)

Редакційна колегія не завжди поділяє позицію авторів.
За точність викладеного матеріалу відповідальність покладається на авторів.
Рукописи рецензуються редакційною колегією.
Зміни тексту та скорочення, що впливають на зміст матеріалів, а також їх перейменування вносяться редакцією за погодженням авторів.
При передруку матеріалів посилання на "Науковий вісник Національного університету ДПС України (економіка, право)" обов'язкове.

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 13430-2314 ПР від 10.12.2007 р.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ ТА ВИДАВЦЯ: вул. Карла Маркса, 31, м. Ірпінь, Київська обл., Україна, 08201.
Тел. (04497) 60-9-94,
e-mail: visnik@asta.edu.ua. Веб-сайт: www.asta.edu.ua.

© Національний університет державної податкової служби України, 2011

**НАУКОВИЙ ВІСНИК
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ДЕРЖАВНОЇ
ПОДАТКОВОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ (ЕКОНОМІКА, ПРАВО)**

Засновник та видавець			
Національний університет державної податкової служби України	Щоквартальний науковий журнал	Заснований у травні 1997 р.	№ 2 (53) 2011

УДК 33/34 + 657

ЗМІСТ

Економіка

Дедекаєв В. А. Економіка України: кроки до дефолту 4
Скрипник А. В., Букін Е. К. Моделі альтернативних стратегій операторів сучасних українських лотерей 11
Ніколаєв В. П. Економіка проектів і програм у системі економічних наук....20
Лазебник Л. Л. Способи адміністративного стимулювання інноваційної діяльності....27
Шевчук С. В. Досвід зарубіжних країн в управлінні інноваційною діяльністю....34
Ружинська Н. О. Житлово-комунальне господарство як об'єкт державного регулювання 40
Коваль В. В. Сучасні форми прояву конкурентоспроможності транснаціональних компаній в умовах загострення конкурентної боротьби 46

Фінанси, грошовий обіг і кредит

Костіна Н.І., Варваренко Г. О. Імовірнісно-автоматне моделювання валютної позиції комерційного банку 53
Береславська О. І. Теоретичні засади формування механізму валютного регулювання 60

Податки

Островерха Р. Е. Світові тенденції в еволюції прибуткового оподаткування страхових компаній та їх національний аспект 68
Паянок Т. М. Прояви корумпованості в органах ДПС України....76
Смірнова О. М. Податкове консультування: зміст і стан розвитку 84

Облік, аналіз і аудит

Лісовий А. В., Єгорова Т. М. Роль податкового контролю у системі державного фінансового контролю....91
Шара Є. Ю., Тітаренко О. В. Оптимізація дебіторської заборгованості на підприємствах України: обліковий аспект....95
Тітаренко Г. Б. Методика обліку витрат за центрами відповідальності та

Ірпінь – 2011

місцями виникнення витрат 101
Мискін Ю. І., Сидоренко О. М. Стан бухгалтерської звітності в Україні....109
Жадан І. В. Податковий аудит у системі державної регуляторної політики України: генеза та еволюція....117

Право

Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право

Литвин О. В., Литвин Н. А., Дем'янчук Ю. В. Правове забезпечення функціонування залізничного транспорту в Україні....123
Кузьменко О. О. Порівняльні дослідження у сфері податкового законодавства....131
Ігонін Р. В. Адміністративно-правове забезпечення функціонування Вищої кваліфікаційної комісії суддів України....136
Чеховська І. В. Концептуальний підхід до формування принців державної сімейної політики України 143
Печуляк В. П. Лісове законодавство України та Європейського Союзу....149
Оніщик Ю. В. Розмежування законних і незаконних діянь у податковій сфері: досвід Італії....155
Хорошаєв Є. С. Фіскальне право як самостійна галузь права 160
Чайка В. В. Правові основи формування системи „власних ресурсів" ЄС: досвід для України 168
Чмелюк В. В. Механізм правового регулювання місцевих органів державної влади: міжнародний досвід 175
Шашенков Я. О. Правове регулювання відносин, пов'язаних із використанням Інтернет-технологій....183
Анісімова Н. М. Правове регулювання податкового контролю у сфері виробництва і обігу спирту та алкогольних напоїв....188
Ріппа П. С. Забезпечення авторських прав у мережі Інтернет....194

Кримінальне право, кримінальний процес і криміналістика

Власова Г. П., Лісова Н. В., Потомська Н. А. Техніко-криміналістичне дослідження письмових документів при провадженні досудового розслідування у справах про ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів)....203
Путренко А. М. Міжнародне співробітництво у боротьбі з економічними злочинами 209
Гмирко В. П. Засоби діяльності доказування в кримінальному процесі....216
Мазур О. С. Реалізація прав і законних інтересів особи при затриманні за підозрою у вчиненні злочину....222
Чигрина Г. Л. Взаємодія оперативних і слідчих підрозділів на стадії порушення кримінальної справи....228
Бірюков Г. М. Правове забезпечення оперативно-розшукової тактики....237
Розум О. М. Правове регулювання інформаційного забезпечення виявлення злочинів у сфері оподаткування....242

Сімонов П. А. Особливості застосування законодавства про зовнішньоекономічну діяльність при виявленні та розкритті злочинів....248
Мельник П. В. Кримінологічні заходи профілактики у сфері запобігання професійним ризикам....255
Джужа А. О. Віктимологічні засади запобігання сексуальним посяганням щодо неповнолітніх....262
Фрідман-Козаченко М. М. Роль Податкового кодексу України в профілактиці злочинів у сфері оподаткування....268
Дідківська Г. В. Механізм впливу проявів сімейного неблагополуччя на неповнолітнього як учасника кримінального процесу....274

Цивільне та господарське право

Амеліна А. С. Поняття та ознаки спадкового договору....281
Ковальчук Я. В. Юридична природа спадкування за правом на обов'язкову частку в спадщині....287

До авторів збірника:

Шановні друзі!

Звертаємося до вас з проханням дотримуватися таких вимог до матеріалів, що надсилаються до редакції:

1. Зміст статей повинен відповідати профілю журналу. Обсяг статті, враховуючи список літератури, таблиць, фотографій і малюнків, не повинен перевищувати 10 сторінок машинописного тексту, що надрукований через 1,5 інтервали на аркушах стандартного формату А4, оглядової статті (з погодження редакції) 10 сторінок, короткого повідомлення – 1 сторінку.

2. Заголовок статті повинен бути коротким і розкривати тему.

3. Рукопис до редакції подається у одному примірнику. Сторінки обов'язково пронумеровані. Розміри полів: зліва – 30 мм, справа – 20 мм, зверху – 20 мм, знизу – 20 мм.

4. Автор зобов'язаний ретельно вичитати рукопис і підписати його на останній сторінці.

5. На першій сторінці рукопису зазначаються атрибути статті:

– назва рубрики, для якої призначений матеріал (якщо такої рубрики немає, то редакція визначає її за власним розсудом);

– індекс за Універсальною десятковою класифікацією (УДК);

– прізвище, ім'я, по батькові авторів повністю, вчений ступінь, повна назва організації, де працює чи навчається автор;

– назва статті;

– анотація українською та англійською мовами (не більше 75 слів);

– ключові слова.

6. Рукописи приймаються і публікуються лише українською мовою.

7. Цитати, таблиці, статистичні дані, цифрові показники, що підвищують рівень аналітичних матеріалів, обов'язково подаються з посиланням на джерела у кінці на відповідній сторінці; нумерацію посилань на ту чи іншу роботу позначати в тексті у дужках за порядковим номером цієї роботи в списку літератури. Першоджерела подаються на мові оригіналу. Таблиці повинні бути пронумеровані й мати заголовок.

8. У кінці матеріалу потрібно вказати прізвище, ім'я та по батькові автора, його поштову адресу, номер телефону. До статті додається дискета з матеріалами.

Увага!

Відповідальність за точність викладеного матеріалу покладається на автора.

Матеріали, зіскановані та недбало оформлені, з грубим порушенням правил редакцією не розглядаються і не рецензуються.

Над випуском працювали:

Редактор-коректор **Мультян В.В.**

Технічне редагування та
комп'ютерне верстання **Новицького С.В.**

Підп. до друку 30.06.2011 р. Формат 70x108/16 Папір офсет. № 1.
Друк різографний. Ум.-друк. арк. 10,3. Обл.-вид. арк. 14,4
Тираж 500 прим. Зам. № 850

Видавець і виготовлювач
Національний університет державної податкової служби України
вул. Карла Маркса, 31, м. Ірпінь, Київська обл., 08201

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої діяльності
до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції
Серія ДК № 1858 від 30.06.2004 р.